

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده پرستاری و مامایی رازی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد آموزش پرستاری
گرایش داخلی - جراحی

عنوان:

بررسی ارتباط بین تبعیت از رژیم دارویی و اعتقاد نسبت به دارو در بیماران مبتلا
به پرفشاری خون مراجعه کننده به مراکز درمانی و مطب ها در شهرستان زاهدان

۱۳۹۴

توسط: محمد ادریس ارباب شستان

استاد راهنما: خانم دکتر صدیقه ایرانمنش

استاد مشاور: خانم دکتر مه لقا دهقان

سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳

**To Assess relationship between medication adherence and belief
about medication in hypertensive patients referred to the health
resource centers in Zahedan 2015**

A Thesis
Presented to
The Graduate Studies

By

Mohammad Edris Arbabshastan

In Partial Fulfillment
of the Requirements for the Degree
Master in:

Nursing Education

Kerman University of Medical Sciences

August 2015

چکیده

مقدمه و هدف: پرفشاری خون یکی از مشکلات بهداشتی مهم در بسیاری از کشورهاست. درمان‌های دارویی و اصلاح شیوه

زندگی تاکنون نتوانسته است به طور مؤثری بر کنترل فشارخون اثرگذار باشد. یکی از دلایل عمده این بی‌کفایتی، عدم تبعیت

بیماران از رژیم درمانی ضد پرفشاری خون می‌باشد و تبعیت از رژیم دارویی نیز می‌تواند تحت تأثیر اعتقادات و باورهای بیمار

نسبت به دارو تغییر کند. با توجه به اطلاعات محدودی که در رابطه با میزان تبعیت دارویی و ارتباط آن با اعتقاد نسبت به دارو

وجود دارد، پژوهش حاضر جهت تعیین ارتباط بین میزان تبعیت از رژیم دارویی و اعتقاد نسبت به دارو در بیماران مبتلا به پرفشاری

خون در شهرستان زاهدان در سال ۱۳۹۴ انجام گردید.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی بود. محیط پژوهش را مراکز درمانی و مطب پزشکان داخلی و قلب

شهرستان زاهدان تشکیل دادند. نمونه مورد پژوهش را کلیه بیماران مبتلا به پرفشاری خون که دارای معیارهای ورود به مطالعه

بوده و تمایل به شرکت در مطالعه را داشتند، تشکیل دادند. پس از کسب کد اخلاقی از دانشگاه علوم پزشکی کرمان و ارائه مجوز

به دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و مدیریت درمان سازمان تأمین اجتماعی سیستان و بلوچستان، پژوهشگر به محیط پژوهش مراجعه

کرده و با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، نمونه‌ی لازم را جمع‌آوری کرد. از پرسشنامه‌های تبعیت دارویی در بیماران

مبتلا به پرفشاری خون و پرسشنامه اعتقاد نسبت به رژیم دارویی استفاده شد. از آزمون‌های آماری ضریب همبستگی اسپیرمن، من

ویتنی یو و کروسکال والیس جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. همچنین از نرم افزار SPSS نسخه ۱۹ برای تجزیه و تحلیل

داده‌ها استفاده گردید.

یافته‌ها: بر اساس نتایج بین نمره تبعیت دارویی و اختلاف ضرورت-نگرانی براساس مقیاس اختصاصی اعتقاد نسبت به دارو،

ارتباط معکوس و معناداری مشاهده شد. همچنین بین نمره تبعیت دارویی و اعتقاد نسبت به ضرورت مصرف دارو رابطه معکوس و

معناداری وجود داشت. بنابراین با افزایش تبعیت در واحدهای تحت پژوهش اعتقاد نسبت به ضرورت مصرف دارو کاهش می‌-

یافت. همچنین بین نمره تبعیت دارویی و نگرانی نسبت به مصرف دارو ارتباط مثبت و معنا داری وجود داشت. به عبارتی با افزایش

تبعیت دارویی واحدهای تحت پژوهش، نگرانی آن‌ها نیز نسبت به مصرف دارو افزایش می‌یافت.

نتیجه‌گیری: در مجموع در این پژوهش ارتباط بین تبعیت از رژیم دارویی و اعتقاد به دارو در مبتلایان به پرفشاری خون در

شهرستان زاهدان، رابطه معکوس و معناداری بوده است. که نشان می‌دهد در این جامعه بر خلاف اغلب جوامع در عین تبعیت از

رژیم دارویی، اعتقاد به دارو ندارند یا آن را اظهار نمی‌کنند.

کلید واژه‌ها: پرفشاری خون - تبعیت از رژیم دارویی - اعتقاد به دارو

Abstract

Background and Objectives: Hypertension is a global public health crisis. Poorly controlled high blood pressure is one of the major factors contributed to this crisis. Medical treatments and lifestyle modification have not been able to effectively influence controlling blood pressure so far. A major reason for this inefficiency is patients' non-adherence to their antihypertensive treatment regimen. In fact, adherence to a medication regimen can also be changed under the influence of patients' beliefs about medications. Considering the limited information about the adherence to medications and its relationship to the beliefs about medications, the present research has been conducted to determine the relationship between the medication adherence and beliefs about medications in patients with hypertension in Zahedan-Iran in 2015.

Methods: this was a descriptive-analytical study which conducted in medical centers and physicians' offices in Zahedan-Iran. The research sample consists of all patients with hypertension who have the criteria to be included in the research and are willing to participate in the study. After obtaining the ethical code from Kerman University of Medical Sciences and delivering the permission to Zahedan University of Medical Sciences, the researcher visited the research environment and collected samples using the convenient sampling method. To collect data, the questionnaires "Hill-Bone compliance to medication scale" and "beliefs about medications" have been used. The statistical tests including the Spearman's correlation coefficient, Mann-Whitney U, and Kruskal-Wallis along with the SPSS software (version 19) were used to analyze the research data.

Results: according to the results of this study, there was an inverse and significant relationship between the score of "medication adherence" and "the difference of necessity-concerns based on the specific scale of beliefs about medications". Also, there was an inverse and significant relationship between the score of "medication adherence" and "beliefs about the necessity of taking medications". There was a positive and significant relationship between the score of medication adherence and concerns about taking medications.

Conclusion: according to the results obtained in relation to the general objective of the present study, namely, determining the relationship between the adherence to medication a regimen and beliefs about medications in patients with hypertension in Zahedan-Iran in 2015, it was found that there is a weak and inverse relationship between the adherence to medication a regimen and beliefs about medications. The observations and experiences of the researcher showed that the religious community is not to admit the beliefs about medications while adhering to medication a regimen.

Key words: hypertension, medication adherence, beliefs about medications